

การส่งเสริมทัศนสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียน
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2545

ISBN 974-05-1042-6

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วพ
ส ๖๘๓๓
๒๕๔๕
๘.๒

4037243 PHPM/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพลศึกษา ; วม. (สาขารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ / ทันตสุขภาพ / เด็กวัยก่อนเรียน

สุพรรณ เยี่ยมสวัสดิ์ : การส่งเสริมทันตสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี (A DENTAL HEALTH PHOMOTION AMONG PRE SCHOOL AGE CHILDREN IN AMPHUR SONGPHINONG, SUPHANBURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รุ่งโรจน์ ห่มริ้ว, Ph.D., ประภาทิพย์ สุวรรณ, Ph.D., ชาญชัย ยามะรัต, M.S.P.H., อภิวัฒน์ วิศาลโกกะ, ท.บ. 169 หน้า ISBN 974-05-1042-6

โรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในกลุ่มเด็กไทยวัยก่อนเรียน การส่งเสริมทันตสุขภาพของเด็กไทยวัยก่อนเรียนจะช่วยป้องกันปัญหาโรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบได้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพด้านทันตสุขภาพของเด็กวัยก่อนเรียน ในนักเรียนระดับชั้นก่อนประถมศึกษา อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยการนำองค์ประกอบของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ 5 องค์ประกอบ มาดำเนินการ ได้แก่ นโยบายการบริหารจัดการ การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติด้านทันตสุขภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน การพัฒนาหลักสูตรสอนด้านทันตสุขภาพ และบริการของโรงเรียนด้านทันตสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นก่อนประถมศึกษา โรงเรียนวัดเนินพระปรารค์ จำนวน 28 คน และโรงเรียนวัดท่าจัด จำนวน 40 คน รวมทั้งหมด 68 คน และผู้ปกครอง จำนวน 68 คน ดำเนินการวิจัยตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2544 ถึง วันที่ 4 สิงหาคม 2544 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ด้วยแบบสอบถามผู้ปกครองในเรื่อง ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยก่อนเรียน แบบบันทึกการตรวจสุขภาพช่องปากเด็กโดยทันตแพทย์ แบบบันทึกความถี่การแปรงฟันและการรับประทานขนมหวานโดยผู้ปกครอง นำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์เชิงบรรยาย และ ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์เชิงสถิติด้วยการแจกแจง ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired-Sample t-test และ Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพส่งผลให้ผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยก่อนเรียน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เด็กวัยก่อนเรียนมี พฤติกรรมการแปรงฟันดีขึ้น การรับประทานขนมหวานและปริมาณการบริโภคน้ำตาลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงควรนำองค์ประกอบโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาพด้านอื่นๆ ต่อไป

4037243 PHPM/M : MAJOR : HEALTH EDUCATION AND BEHAVIOURAL SCIENCES; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : HEALTH PROMOTION / DENTAL HEALTH / PRE-SCHOOL AGE CHILDREN.

SUTHAM YIAMSAWAT : A DENTAL HEALTH PROMOTION AMONG PRE-SCHOOL AGE CHILDREN IN AMPHUR SONGPINONG, SUPHANBURI PROVINCE. THESIS ADVISORS : ROONGROTE POOMRIEW, Ph.D., PRAPAPEN SUWAN, Ph.D., CHANCHAI YAMARAT, M.S.P.H., APHIWAT WISALBHOKA, D.D.S. 169 p. ISBN 974-05-1042-6

Dental caries and gingivitis are major public health problems among Thai pre-school age children. Dental health promotion can help to prevent dental caries and gingivitis. The main objective of this study was to determine the effectiveness of Health Promoting School Development for the dental health of pre-school age children in Amphur Songpinong, Suphanburi Province. Five components of health promoting, namely, policy, environmental support, relationship between school and community, health instruction and dental health services were developed.

The sample included 68 guardians and 68 pre-school age children. Of these, 28 pre-school age children were from Watnoenpraparng School and the rest were from Wattajud School. The study was conducted over a period during June 3, to August 4, 2001. Data was collected before and after the program.

A questionnaire was used to collect data from guardians relating to knowledge, attitude and practice about oral health of pre-school age children. Oral health examination forms recorded by dentists, and forms for frequency of tooth brushing and sweets consuming of pre-school age children recorded by guardians were also used to collect data. Both qualitative and quantitative data were analyzed. Percentage distribution, mean, standard deviation, paired sample t-test and Wilcoxon Signed Ranks test were utilized.

Findings of the study revealed that after the program, those 5 components of health promoting were developed. The mean scores of guardians' knowledge, attitude and practice were significantly greater than before the program. Tooth brushing and sweet consuming of pre-school age children improved significantly. The mean score of plaque index also decreased significantly. Thus, it is highly recommended that this program should be applied to promote other aspects of health in pre-school age children.